

Témata pro profilovou část maturitní zkoušky – šk. rok 2026/2027

Termín: jarní a podzimní zkušební období 2027

Zkouška: PRÁVO

Forma zkoušky: ústní zkouška

Obor vzdělání: 64-41-L/51 Podnikání

1. Základní právní normy

- Rozdíl mezi mravní zásadou a zákonem
- Právo – význam, vývoj
- Soukromé a veřejné právo – definice, charakteristika, příklady právních odvětví
- Právní řád – definice, struktura
- Zásady při zajišťování zákonnosti
- Formy práva u nás a ve světě
- Norma – definice, složení normy, členění norem
- Pojmy: legislativa, novelizace, platnost a účinnost právních norem

2. Právní vztahy

- Právní vztah – definice
- Předpoklady vzniku právních vztahů
- Složky právního vztahu
- Aplikace práva státními orgány
- Stádia aplikace právních norem
- Rozsudky – druhy + definice

3. Systém práva

- Systém práva – rozdíl mezi systémem práva a právním řádem
- Právní odvětví – definice, příklady
- Právní vědomí, zákonnost, právní stát
- Proces sjednocování práva ČR s právem EU – orgány, právní rámec
- Státní zastupitelství – definice, podmínky pro výkon funkce státního zástupce, činnost
- Advokáti – definice, činnost
- Notářství – definice, činnost

4. Ústavní právo

- Ústavní právo – definice, prameny
- Listina základních práv a svobod – definice, struktura, příklady
- Ústava ČR – definice, struktura
- ČR – definice
- Státní symboly
- ČNB – definice, charakteristika
- Nejvyšší kontrolní úřad – definice
- Územní samospráva

5. Moc zákonodárná

- Ústavní právo – definice, prameny
- Moc zákonodárná – definice, komu náleží, členění těchto orgánů, volitelnost, vznik a zánik mandátu
- Neslučitelnost funkcí
- Legislativní proces schvalování zákona

6. Moc výkonná

- Ústavní právo – definice, prameny
- Moc výkonná – definice, komu náleží, podmínky pro výkon, délka volebního období
- Prezident republiky – proces volby, pravomoci
- Vláda – proces volby, složení, pravomoci
- Ministerstva – definice, příklady

7. Moc soudní

- Ústavní právo – definice, prameny
- Moc soudní – definice, komu náleží
- Struktura obecných soudů v ČR
- Soudce – podmínky pro výkon soudce, neslučitelnost funkcí
- Ústavní soud ČR – definice, činnost, podmínky pro výkon funkce soudce ústavního soudu
- Chování u soudu
- Účastníci soudního řízení

8. Občanské právo

- Občanské právo – definice, prameny, úkoly
- Členění občanského práva
- Rovné postavení
- Účastníci občanskoprávních vztahů – členění
- Právní subjektivita
- Svěprávnost
- Trestní odpovědnost
- Zletilost x nezletilost
- Zastoupení – definice, druhy zastoupení, kdo nemůže zastupovat

9. Právní úkony

- Právní úkony – definice
- Podoby právních úkonů
- Druhy právních úkonů dle počtu stran
- Neplatnost právních úkonů – příklady
- Výklad a podmínky právních úkonů
- Smlouvy – oferta, akceptace
- Věci a práva jako předmět občanskoprávních vztahů – pojem „věc“ a její znaky a dělení, pojem „zvíře“

10. Věcné právo

- Věcné právo – definice, členění
- Vlastnické právo – definice vlastníka, obsah vlastnického práva
- Omezení vlastnického práva, zánik vlastnického práva
- Způsoby nabývání vlastnictví z hlediska práva
- Držba a vydržení
- Věc ztracená, opuštěná, skrytá
- Dědické právo – definice, účel, nabývání dědictví
- Dědic – nezpůsobilý, neopomenutelný
- Vydědění
- Dědické skupiny při dědění ze zákona
- Druhy závětí – charakteristika

11. Spoluvlastnictví

- Věcná práva – definice, členění
- Spoluvlastnictví – definice, druhy,
- Zrušení a vypořádání spoluvlastnictví
- Společné jmění manželů – definice, úprava
- Věcná práva k cizím věcem – definice, charakteristika

12. Závazkové právo

- Závazkové právo – definice, prameny
- Závazkový vztah – definice
- Základní pojmy závazkového práva – pohledávka, závazek, věřitel, dlužník
- Členění závazkových vztahů dle typů závazků – charakteristika
- Způsoby zajištění obchodních závazků – charakteristika
- Změny obchodně závazkových vztahů
- Způsoby zániku závazků

13. Typy smluv

- Typy smluv
- Kupní smlouva – právní definice, struktura, povinné náležitosti
- Vedlejší ujednání při kupní smlouvě
- Smlouva o díla – právní definice, druhy, charakteristika
- Nájemní smlouva – právní definice, druhy, obsah, práva a povinnosti pronajímatele a nájemce
- Smlouva o nájmu bytu – právní definice, obsah, práva a povinnosti z nájmu bytu

14. Obchodní právo

- Obchodní právo – definice, prameny
- Subjekty obchodního práva
- Základní pojmy obchodního práva – podnikání, podnikatel, místo podnikání, obchodní firma, podnik, obchodní jmění, obchodní tajemství
- Jednání podnikatele – formy zastoupení
- Obchodní rejstřík – definice, obsah, vedení
- Hospodářská soutěž – pramen, typy porušení soutěže

15. Ochrana spotřebitele

- Ochrana spotřebitele – zákon, definice, další prameny
- Základní právní pojmy ochrany spotřebitele – Prodávající, výrobce, dovozce, dodavatel, spotřebitel, výrobek, padělek, napodobenina, nebezpečný výrobek
- Poctivost prodeje, zákaz diskriminace
- Nekalé obchodní praktiky – definice, znaky, druhy a příklady
- Povinnosti řádného informování spotřebitele
- ČOI – definice, kontrolní orgány, činnost, opatření
- Vady na zboží – druhy, postup reklamace
- Záruční doby

16. Živnostenské podnikání

- Živnost – definice, druhy živností
- Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti
- Typy předmětů činnosti, které nejsou živností
- Průkaz živnostenského oprávnění
- Živnostenská provozovna
- Odpovědný zástupce
- Zánik živnostenského oprávnění – způsoby, postup při ukončení živnosti

17. Obchodní společnosti

- Obchodní společnosti – definice, členění, založení a vznik
- Základní pojmy spojené s obchodními společnostmi – základní kapitál, vklad společníka, ručení společníka, rezervní fond, podíl, obchodní majetek, jmění
- Živnostenský rejstřík a obchodní rejstřík
- Charakteristika jednotlivých druhů obchodních společností – založení, orgány, základní kapitál, rezervní fond, ručení, rozdělení zisku
- Pojmy: akcie, emisní kurz akcie, emisní ážio, dividenda

18. Zánik obchodních společností

- Přeměny obchodních společností – druhy
- Rozdíl mezi sloučením a splynutím obchodní společnosti
- Rozdíl mezi zrušením společnosti s a bez likvidace
- Zánik obchodních společností – druhy
- Likvidace podniku – definice, postup
- Konkurzní řízení – definice, správce majetkové podstaty, pořadí uspokojení věřitelů při konkurzu

19. Družstva a státní organizace

- Družstvo – definice
- Charakteristika družstva: založení, vznik, stanovy, členství, orgány, zrušení
- Státní organizace – druhy
- Státní podnik – definice, majetek, založení, vznik, orgány a jejich pravomoci, zrušení státního podniku

20. Rodinné právo

- Rodinné právo – definice, základní prameny
- Manželství – definice, vznik (druhy sňatků)
- Nemožnost uzavřít manželství
- Vztahy mezi manželi
- Zánik manželství – druhy rozvodů, průběh rozvodu
- Příbuzenství, vztahy rodičů a dítěte
- Základní pojmy rodinného práva: rodina, registrované partnerství, ústavní výchova, otcovství, rodičovská zodpovědnost, povinnosti dětí, náhradní výchova dětí
- Zásady státu do činnosti rodiny – osvojení a jeho stupně, poručenství a opatrovnictví

21. Pracovní poměr

- Pracovněprávní vztahy – definice, členění
- Pracovní poměr – definice, druhy dle délky pracovní smlouvy, dle doby ukončení
- Způsoby vzniku pracovního poměru
- Pracovní smlouva – definice, povinné náležitosti, zkušební doba
- Změny pracovního poměru – druhy
- Způsoby skončení pracovního poměru
- Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

22. Pracovní právo

- Pracovní právo – definice, základní prameny
- Subjekty pracovněprávních vztahů
- Základní právní pojmy pracovního práva: práce a její členění, pracovní řád, pracovní kázeň, pracovní doba a její délka, rozvržení pracovní doby, pracovní směny, pružná pracovní doba, práce přesčas, noční práce, doba odpočinku na jídlo a oddech, dny pracovního klidu, nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny i v týdnu, pracovní pohotovost

- Dovolená na zotavenou – základní výměra, druhy
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence a bezpečnost

23. Trestní právo

- Trestní právo – definice, členění prameny
- Přestupky – definice, kdo je projednává, sankce
- Trestné činy – definice, příprava trestného činu
- Pachatelé, spolupachatelé, účastníci trestného činu
- Tresty – druhy
- Trestnost činu, účel trestu, přitěžující a polehčující okolnosti
- Promlčecí doba
- Ochranná opatření

24. Procesní právo

- Trestní právo – definice, členění
- Základní zásady trestního práva procesního
- Okolnosti vylučující trestnost
- Podmínky trestní odpovědnosti
- Skutková podstata trestného činu
- Vina a její formy
- Průběh trestního řízení
- Druhy trestných činů

25. Správní právo

- Správní právo – definice, prameny
- Veřejná správa a její členění (státní správa a samospráva)
- Organizace veřejné správy
- Kraje – definice, působnost, orgány
- Obce – definice, působnost, dělení obcí, orgány obce